

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

**КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕНА РЕВИЗИЈА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ И
РЕВИЗИЈА НА УСОГЛАСЕНОСТ
ЗА 2024 ГОДИНА НА
ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ**

01 2025 10 01

Скопје, јуни 2026 година

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Резиме

Извршивме ревизија на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност на Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје, за 2024 година.

Со извршената ревизија, изразивме неповолно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи за 2024 година и за усогласеност со законската регулатива, упатства и воспоставени политики.

Извршена е ревизија и издаден е Конечен извештај за финансиските извештаи и ревизија на усогласеност на Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје за 2008 година, во кој е изразено неповолно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи како и за усогласеност со закони и прописи.

Спроведувањето на препораките презентирани во Конечниот извештај на Овластениот државен ревизор за 2008 година, не беше предмет на оваа ревизија, од причина што од последната ревизија на јавното претпријатие изминат е подолг временски период и настанати се промени во законската регулатива со која е уредено работењето на претпријатието.

Со извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност кај Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје, за 2024 година, утврдени се следниве состојби:

- земјиштето, инфраструктурните и градежните објекти што ги користи претпријатието при вршење на дејноста се евидентирани без имотни листови и катастарска структура, а за оние кои се запишани во катастарот на недвижности не е извршена проценка на вредноста и нивно соодветно евидентирање;
- опремата (полуприколки), сопственост на претпријатието не е евидентирана во книгата на основни средства со вредност од 29.048 илјади денари;
- побарувањата имаат значително намалена или неизвесна наплатливост, како резултат на регистрацијата на корисници без соодветна верификација и склучени договори, како и поради високото учество на вредносно усогласени побарувања од 74,52% од вкупните побарувања по основ на комунални услуги;
- 40% од резервните делови на залиха се застарени и без реална употребна вредност, за кои не е извршено вредносно усогласување, што ја нарушува реалноста и објективноста на финансиските извештаи;
- основачкиот непаричен влог од 223.146 илјади денари не е запишан во Централен регистар и вредносно не се усогласени долгорочните финансиски средства со датумот на известување;
- ангажирани се лица преку приватна агенција за вршење на постојани работи, во континуитет за подолг период;
- начинот на пресметка на платата на директорот не е усогласен со важечката законска регулатива и утврдени се неправилности кај прекувремената работа на административните службеници.

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

За надминување на утврдените состојби дадени се препораки со цел преземање на мерки и активности од надлежните лица и органи во функција на подобрување на состојбите.

Во делот на Нагласување на прашања, ревизијата обелоденува за судските постапки во кои јавното претпријатие е тужител и тужена страна, за намалена ликвидност, како и влошена деловна ефикасност изразена преку продолжен период на наплата на побарувањата и зголемен период на плаќање на обврските.

Во делот на Клучни прашања ревизијата известува за состојбата и начинот на користење на транспортните средства на ЈП Комунална хигиена-Скопје, како значаен сегмент од активата и клучен ресурс за континуирано извршување на јавната услуга. Утврдено е високо ниво на нефункционалност на возниот парк (околу 60% возила вон употреба), значителна старосна структура и намалена способност за генерирање економски користи, што не е соодветно одразено преку применетата праволиниска амортизација. Ваквата состојба упатува на ризик од материјално погрешно прикажување на вредноста на средствата и трошоците по периоди. Поради тоа, неопходно е итно и сеопфатно преиспитување на амортизационата политика, вклучително и разгледување на примена на функционален метод заснован на реално користење, како и отпишување на нефункционалните средства и ревидирање на нивниот корисен век. Истовремено, потребно е преземање системски мерки за обнова, модернизација и поефикасно управување со возниот парк, со цел обезбедување порелевантно финансиско известување и одржување на континуитет и квалитет во извршувањето на услугите.

Во делот на внатрешните контроли идентификувани се слабости во регистрирањето на корисници, поради непочитување на пропишаните процедури, како и во процесот на одобрување на влезни фактури, кој се спроведува со претежно формален пристап, без јасно дефинирани ex-ante и ex-post контроли и без соодветна трага на одговорност. Ваквите состојби создаваат зголемен ризик од грешки и неправилности и укажуваат на потреба од зајакнување и унапредување на контролите.

Од страна на законскиот застапник на субјектот Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор.

СОДРЖИНА

Опис	Страна
Список на кратенки	
1. Вовед	1
2. Мислење на ревизијата	2
3. Основ за изразување на мислење	2
3.1. Основ за неповолно мислење за финансиските извештаи	3
3.2. Основ за неповолно мислење за усогласеност со закони и прописи	10
4. Нагласување на прашања	14
5. Клучни ревизорски прашања	16
6. Законска основа за ревизијата и временски период	19
7. Опфат и ограничувања	19
8. Одговорност за финансиски извештаи	20
9. Одговорност на ревизорите	20
10. Недостатоци во внатрешната контрола	22
11. Одговор на ревидираниот субјект	23
Финансиски извештаи за 2024 година	
Биланс на успех	24
Биланс на состојба	25
Преглед на промени на капиталот и резервите	26
Извештај за паричниот тек	27
Сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи	
Вовед	28
Сметководствени политики	29
Објаснувачки белешки кон финансиските извештаи	37
Финансиски показатели	50

Список на кратенки

АКН	Агенција за катастар на недвижности на Република Северна Македонија
ДДВ	Данок на додадена вредност
ЗЈН	Закон за јавните набавки
ЗТД	Закон за трговски друштва
ИЛ	Имотен лист
ЈКП	Јавно комунално претпријатие
ЈП	Јавно претпријатие
КП	Катастарска парцела
М ³	Метар кубен
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
МСС	Меѓународни сметководствени стандарди
МСФИ	Меѓународен стандард за финансиско известување
НО	Надзорен одбор
ПАВ	Приватна агенција за вработување
УЈП	Управа за јавни приходи
УО	Управен одбор
ЦРРСМ	Централен регистар на Република Северна Македонија

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
ENTI SHTETËROR I REVIZIONIT
STATE AUDIT OFFICE

Број: 19-524/6

Дата: 19.06.2026

1. Вовед

ЈП „Комунална хигиена“ – Скопје е основано во 1906 година како специјализирана екипа за одржување на чистотата и хигиената во градот, позната под името „Чистачка колона“.

Во 1911 година, чистачката група била проширена и го добила името „Белегзија“, а во периодот од 1968 до 1992 година, повеќе претпријатија од областа на комуналните дејности функционирале во рамките на заедничкото претпријатие „Комуналец“. Со повторното раздружување¹ на овие претпријатија во 1992 година, започнува со работа сегашното јавно² претпријатие, ЈП Комунална хигиена-Скопје.

Основањето, регистрацијата и работењето на ЈП Комунална хигиена - Скопје се во целосна согласност со Законот за јавните претпријатија, со цел вршење јавна дејност од јавен интерес во областа на заштитата на животната средина, што опфаќа метење и миење на улици, собирање, транспортирање и депонирање на цврст комунален и индустриски отпад, како и селекција и сепарација на цврстиот комунален отпад.

Основач на претпријатието е Град Скопје, со приоритетна, односно главна дејност на претпријатието - собирање на безопасен отпад. Претпријатието поседува дозвола³ за вршење на дејност и двајца управители со отпад со стекнати лиценци⁴ за управување со отпад.

¹ Одлука за поделба на претпријатието на повеќе јавни претпријатија број 02-8800/1 од 08.10.1992

² Запишано во судскиот регистар со Решение Срег.бр.16602/92 од 29.12.1992 година и усогласено со Законот за јавни претпријатија со Решение П.Трег.бр.1470/2001 од 03.10.2001 година

³ Дозвола за вршење на дејност собирање и транспортирање на комунален и други видови на неопасен отпад број 181 од 01.06.2022 година

⁴ Број 12-1525/12 од 27.02.2020 година и број 12-5576/3 од 10.11.2023 година

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

1

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

2. Мислење на ревизијата

Извршивме ревизија на:

- финансиските извештаи на страна од 24 до 27 на Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје, за 2024 година, кои се состојат од Биланс на состојба на ден 31 декември, Биланс на успех, Преглед на промени на капиталот и резервите и Извештај за паричниот тек за годината која завршува со тој датум, применетите сметководствени политики и објаснувачките белешки кон финансиските извештаи и
- усогласеност на активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје за 2024 година со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради значењето на ефектот на прашањата изнесени во точката 3.1. финансиските извештаи не ги прикажуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје на ден 31 декември 2024 година, како и финансиската успешност и паричните текови за годината која завршува со тој датум, во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, поради значењето на прашањата изнесени во точката 3.2. активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи на Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје, за 2024 година, не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

3. Основ за изразување на мислење

Ревизијата е извршена во согласност со Ревизорските стандарди на Врховните ревизорски институции (ISSAI) и Кодексот на етика на Државниот завод за ревизија. Одговорностите согласно ISSAI се опишани во делот на Одговорност на ревизорите за ревизијата на финансиски извештаи заедно со ревизија на усогласеност. Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме обезбедено се доволни и соодветни за да обезбедат основ за нашето ревизорско мислење.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

2

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

3.1. Основ за неповолно мислење за финансиските извештаи

3.1.1. Во финансиските извештаи на ЈП Комунална хигиена-Скопје, заклучно со 31.12.2024 година, материјалните средства се проценети со вредност од 754.715 илјади денари, со следната структура: 0,1% земјишта, 50,23% градежни објекти, 18,59% постројки и опрема и 31,08% транспортни средства.

✚ Со извршениот увид во деловните книги утврдивме слабости во начинот на евидентирање и утврдување на сопственичкиот статус на материјалните средства, односно непочитување на одредбите на членовите 142, 157 и 174 од Законот⁵ за катастар на недвижности, според кој имотниот лист претставува јавна исправа со која се докажува запишаното право на сопственост и другите стварни права на недвижностите и инфраструктурните објекти и на одредбите од член 472 став 3 и 4 од Законот за трговските друштва со кои е уредено дека податоците во трговските книги треба да бидат целосни, комплетираны, навремени и ажурирани, и тоа:

- во сметководствената евиденција е заведено земјиште⁶ со површина од 13.833 м² и вредност од 680 илјади денари, кое претставува пренесена состојба од 1992 година по делбен биланс со ЈП „Комуналец“ - Скопје, при што за истото не постои прилог поткрепувачка документација за катастарска парцела и обезбедени имотни листови;
- евидентиран е деловен⁷ простор со површина од 229,44 м² и вредност од 126 илјади денари, кој не е во владение ниту во сопственост на јавното претпријатие;
- инфраструктурните објекти кои се евидентирани во сметководствената евиденција (рециклажен двор, хидраулична преса, камионска вага, портирница, претоварна станица со контејнерска инфраструктурна мрежа), во износ од 26.408 илјади денари, се без утврден правен статус на сопственост и сеуште не се запишани во катастарот на инфраструктурни објекти востановен како дел од катастарот на недвижности. Од друга страна, останатите инфраструктурни и градежни објекти со површина од 369 м² се во владение на јавното претпријатие, но истите се без утврден правен статус на сопственост и не се воведени во сметководствената евиденција.

⁵ „Сл. весник“ бр. 55/13, 41/14, 115/14, 116/15, 153/15, 192/15, 61/16, 172/16, 64/18 бр. 124/19 и 155/24

⁶ Инвентарен број 000001

⁷ Инвентарен број 000069 и број 000070

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

3

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Слика број 1_Рециклажен двор-Вардариште

Слика број 2_Пункт Општина Бутел

Врз основа на податоци за носителот на правото на сопственост од АКН, јавното претпријатие располага со недвижен имот од 8 објекти, со површина од 19.580 м² деловен простор, запишан⁸ во идеални делови по основ на судски одлуки и стечајни решенија. Од страна на ЈП Комунална хигиена-Скопје не се преземени активности за проценка на вредноста на запишаниот недвижен имот и негово евидентирање во деловните книги, согласно член 5 и 6 од Законот за процена⁹ кои наложуваат обврска за реална проценка при пренос на правото на сопственост и евиденција на имотот во сметководствената евиденција.

Ненавременото преземање мерки и активности за задолжително запишување на правото на сопственост на земјиштето, инфраструктурните и градежни објекти што ги користи претпријатието при вршење на својата дејност, и неизвршената проценка на запишаниот недвижен имот и негово евидентирање, влијае врз точноста на податоците во евиденцијата на материјалните средства, со што не може да се потврди комплетноста, должината и сопственоста на инфраструктурната мрежа, што влијае на реалноста и објективноста на финансиските извештаи за 2024 година.

Препорака

Одговорните лица за раководење и управување на претпријатието да преземат мерки и активности за:

- запишување на правото на сопственост на инфраструктурните објекти во катастарот на недвижности при АКН и
- проценка на вредноста на запишаниот недвижен имот и негово целосно и точно евидентирање во сметководствените книги.

⁸ ИЛ бр.3542 КП 1158/1 КО Велес; ИЛ бр.35296 КП 794/1 КО Кисела Вода1; ИЛ бр.50945 КП 5340/30 КО Кисела Вода2; ИЛ бр. 51935 КП 5340/30 КО Кисела Вода2; ИЛ бр.75906 КП 16356 КО Куманово; ИЛ бр. 104730 КП 840 КО Кисела Вода2; ИЛ бр.196201 КП 993/1 КО Драчево2 и ИЛ бр. 196207 КП 944/1 КО Драчево2.

⁹ „Сл. весник“ бр. 115/10, 158/11, 185/11, 64/12, 188/14, 104/15, 153/15, 192/15 и 30/16

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

4

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

3.1.2. Две полуприколки, за специјални комунални возила¹⁰, кои се регистрирани како сопственост на ЈП Комунална хигиена - Скопје, не се евидентирани во книгата на основни средства.

Набавката е реализирана врз основа на склучен договор¹¹ во отворена постапка, со вкупна вредност од 34.276 илјади денари со ДДВ (29.048 илјади денари без ДДВ). По извршено примопредавање¹², согласно договорот и записникот, во рок од 10 дена требало да се направи практична обука на вработените за начинот на користење на приколките и ставање во пробна работа. При обид да се направи обука, од стручни лица на економскиот оператор, констатирано е дека полуприколките не се во состојба да се изврши практична обука и да се пуштат во употреба поради одредени недостатоци и истите по записник¹³ се подигнати од економскиот оператор, со обврска во рок од 30 дена да достави функционални полуприколки на ЈП Комунална хигиена-Скопје. Со денот на подигање на полуприколките, на економскиот оператор му се вратени фактурите¹⁴ по основ на набавената опрема и не е извршено плаќање по истите. Јавното претпријатие, го известил економскиот оператор дека ќе ангажира стручни вешти лица за утврдување на недостатоците и за мислењето од вештиот наод ќе биде известен. Во врска со ова е поведена судска и обвинителна постапка, вклучително и супервештачење на опремата, при што до денот на ревизијата не се обезбедени релевантни информации за исходот и тековниот статус на постапката и опремата. Наведената состојба не е во согласност со одредбите на член 472 од Законот за трговските друштва кои пропишуваат уредно, целосно и вистинито водење на деловните книги, како и со МСС 16 – Недвижности, постројки и опрема, според кој средствата се признаваат и евидентираат кога претпријатието воспоставило контрола врз нив и кога тие се ставени на располагање за користење, при што неевидентирањето на предметните средства претставува отстапување од принципите на комплетност и веродостојност на финансиското известување. Овие неправилности, резултираат со нецелосна и неточна сметководствена евиденција на средствата, правна и финансиска неизвесност во однос на статусот на приколките, како и зголемен ризик од финансиски загуби и ненавремена заштита на имотните права.

Препорака

Одговорните лица за раководење и управување на претпријатието да преземат мерки и активности за:

¹⁰ Вариопрес со волумен од 35-40 м³ и регистарски таблички SK-8294-BI и SK-8295-BI

¹¹ Договор број 03-2423 од 24.04.2023 година

¹² Записник за примопредавање број 03-3530 од 01.08.2023 година

¹³ Записник за подигање на полуприколки број 03-2423/15 од 01.09.2023 година

¹⁴ Вратени фактури со допис од 01.09.2023 година: ф-ра број 23-360-084 на износ од 17.138.099 денари од 01.08.2023 година и ф-ра број 23-360-085 на износ од 17.138.099 денари од 01.08.2023 година

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

5

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- утврдување на правниот и фактичкиот статус на приколките и обезбедување нивно соодветно сметководствено евидентирање согласно прописите и
- при примопредавање на капиталните инвестиции, да се формира стручна комисија која ќе потврди дека опремата е функционална и подготвена за работа според спецификациите од договорот.

3.1.3. Во сметководствената евиденција, односно трговските книги и финансиските извештаи на 31.12.2024 година, претпријатието има искажано побарувања од купувачи во вкупен износ од 499.946 илјади денари. Евидентираниите побарувања произлегуваат од извршени услуги за собирање и транспортирање на комунален отпад од правни и физички лица на територијата на Град Скопје и руралните средини, како и од услуги за одржување и чистење на јавни сообраќајни површини, чистење на септички јами, подигање и транспорт на шут и земја, изнесување кабаст отпад, подигнување на умрени и згазени животни и расчистување на диви депонии. Фактурирањето и наплатата на услугите за собирање и транспортирање на смет кон домаќинствата (физички лица) од скопските општини и Град Скопје ги врши ЈП Водовод и канализација Скопје, заедно со сметките за вода, додека за правните лица и физичките лица од руралните средини фактурирањето, евиденцијата и наплатата ги врши ЈП Комунална хигиена-Скопје преку софтвер за интегрирано финансиско работење. Евидентирањето на услугите фактурирани од ЈП Водовод и канализација Скопје се врши врз основа на месечни извештаи (во хартиена и електронска форма), доставени согласно утврден протокол за усогласување на побарувањата¹⁵.

Извршените анализи на утврдените, евидентирани и наплатени побарувања, покажаа значително високо учество на вредносно усогласените побарувања, кое изнесува 74,52%. Имено, од вкупните побарувања во износ од 1.962.183 илјади денари, вредносното усогласување изнесува 1.462.237 илјади денари, додека активните (наплатливи) побарувања изнесуваат 499.946 илјади денари, односно 25,48% од вкупниот износ. Ваквата состојба потекнува од 2018 година, при процесот на регистрација на корисници на услугата за собирање и транспорт на комунален отпад на територијата на Општина Сарај и Општина Шуто Оризари. Регистрацијата е извршена врз основа на доставени списоци од месните заедници и евиденција за распределени садови за отпад (канти), без соодветна верификација на фактичката состојба на терен и склучен договор. Како последица на тоа, евидентирани се задолжувања кон повеќе физички и правни лица кои користат иста површина, простор, односно настанало дуплирање и неосновано признавање на побарувања. Дополнително, во постапките за наплата, преку поднесување предлози за извршување кај нотар,

¹⁵ со прилози за вкупна фактурирана реализација, сторна, одобренија и наплата

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

6

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

дел од обврзниците приложуваат докази дека не ја користеле услугата, по што, врз основа на записници од Секторот за односи со корисници, се вршат корекции преку одобренита за сторнирање на задолжувањата.

Ваквото постапување, не е во согласност со барањата на МСС 1, според кои финансиските извештаи треба веродостојно да ја прикажуваат финансиската состојба и да се засноваат на начелото на настанување на деловните настани, односно приходите и побарувањата да се признаваат само кога се реално настанати и поткрепени со валидна основа, како и МСС 10 според кои настаните по датумот на билансот што обезбедуваат дополнителни докази за состојбите што постоеле на тој датум, треба да се земат предвид при вреднувањето на позициите, додека последователните сторнирања на побарувањата укажуваат дека истите не биле реално и правилно прикажани на датумот на известување.

Утврдените системски слабости во процесите на евидентирање, фактурирање и наплата, доведуваат до нереално признавање на приходи во моментот на фактурирање и нивно последователно коригирање, што има влијание врз веродостојноста на финансиските извештаи и финансиската состојба на претпријатието.

Препорака

Одговорните лица на раководење и управување на претпријатието, да преземат активности за целосна примена на процедурата за квалитет ОБК 8.2-1, која предвидува регистрација врз основа на утврдена фактичка состојба на терен и изготвен и потврден записник за фактичка состојба, по што следи контрола и обработка на податоците.

- 3.1.4. Во деловните книги на ЈП Комунална хигиена-Скопје, основната главнина е евидентирана во износ од 223.146 илјади денари како непаричен влог. Истата не е запишана во Единствениот трговски регистар и регистарот на други правни лица при Централниот регистар, што не е во согласност со член 298 став 1 точка 3 од Законот за трговските друштва.

Согласно потврдата за тековна состојба издадена од Централниот регистар, не се наведени податоци за вложените средства, односно за основачкиот влог на друштвото. Евидентираната главнина претставува пренесена книговодствена состојба по делбен биланс од 1992 година, при раздвојувањето на ЈП Комуналец Скопје, кога е формирана ЈП Комунална хигиена-Скопје. За оваа главнина не постои соодветна поткрепувачка документација која ја потврдува структурата на средствата што ја сочинуваат главнината.

Оваа состојба е утврдена и во Конечниот извештај за извршена ревизија на регуларност на ЈП Комунална хигиена-Скопје за 2008 година, за што не се преземени мерки за надминување на истата.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

7

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Неусогласеноста на податоците евидентирани во деловните книги и податоците во Централниот регистар, не дава уверување во точноста и веродостојноста на прикажаната основна главнина во Билансот на состојба, согласно одредбите од член 472 став 4 од ЗТД, која пропишува дека трговските книги мора да се водат врз основа на веродостојни сметководствени документи и може да влијае врз транспарентноста, правната сигурност и усогласеноста со законската регулатива.

Препорака

Одговорните лица за раководење и управување на претпријатието, основачот Град Скопје, да преземат активности за утврдување на основачкиот влог на претпријатието, обезбедат веродостојни сметководствени документи и запишување на основачкиот влог на претпријатието во Централниот регистар.

- 3.1.5. Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје на 31.12.2024 година, располага со залихи во вкупен износ од 29.031 илјади денари, од кои 4.462 илјади денари се сировини и материјали, 54,31% или 15.764 илјади денари резервни делови, 8.040 илјади денари ситен инвентар и 764 илјади денари автогуми. Со увид во материјалната евиденција и анализа на старосната структура на набавките, утврдивме дека 6.264 илјади денари, односно 40% од резервните делови се набавени во 2009 година и до денот на ревизијата не се пуштени во употреба. Се работи за резервни делови (диктони, лагери, каиши и филтри) наменети за специјални возила кои не се во употреба, при што поради долготрајно складирање и неактивност е настанато значително намалување, односно губење на нивната употребна вредност. Имено, како резултат на пролонгиран временски период на чување, без соодветна функционална употреба, кај овие делови се појавуваат процеси на физичка, хемиска и технолошка деградација (стареене на материјалите, корозија, губење на еластичност кај гумените компоненти, намалување на подмачкувачките својства кај лежиштата и слично), што директно влијае врз нивната техничка исправност и сигурност при евентуална употреба. Дополнително, имајќи ја предвид нивната намена за возила кои повеќе не се користат, истите се со ограничена или непостоечка пазарна побарувачка, што укажува на нивна намалена нето реализациона вредност.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

8

Слика број 3_Магацин-резервни делови

Со оглед на тоа што предметните залихи имаат изгубено значителен дел или целосно ја изгубиле својата употребна и економска вредност, на крајот на пресметковниот период не е направена проценка дали постои разлика помеѓу проценетата продажна и нивната набавна вредност,

ниту, доколку таква разлика постои, е извршено соодветно евидентирање на пониската вредност. Ваквото постапување не е во согласност со барањата на МСС 2, точки 6 и 9 од Правилникот за водење на сметководството, како и со член 30 од сметководствените политики на ЈП Комунална хигиена-Скопје, ниту со сметководствениот концепт на претпазливост утврден во Рамката за подготвување и презентирање на финансиските извештаи.

Не спроведеното вредносно усогласување на залихите влијае на реалното и објективно прикажување на состојбата на залихите во Билансот на состојба, на расходите во периодот кога се случило намалувањето на нивната вредност, како и на остварениот резултат од работењето.

Исто така, при управувањето со залихите не се утврдуваат минимални, максимални и оптимални нивоа на залихи на сировини, материјали и резервни делови, што може да го наруши континуитетот во обезбедувањето на услугите или да доведе до непотребно ангажирање на средства во прекумерни залихи, кои со текот на времето можат да застарат или да го изгубат својот квалитет. Ваквото несоодветно планирање и управување со залихите не е во согласност со Стандард 10 – „Следење на извршувањето“ од Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор, според кој субјектот треба да обезбеди континуирано следење на извршувањето преку релевантни индикатори, вклучително и оние за економичност, ефикасност и ефективност.

Отсуството на соодветно планирање и координација на активностите поврзани со набавката и издавањето на залихите резултира со нерационално трошење на средствата на јавното претпријатие и има негативно влијание врз неговата ликвидност.

Препорака

Одговорните лица за раководење и управување на претпријатието да преземат мерки и активности за:

- утврдување и планирање на фактичката потреба од залихи на сировини, материјали и резервни делови и
- утврдување на вредноста на залихите по нивното почетно признавање на крајот на деловната година и нивно прикажување во финансиските извештаи по усогласена, коригирана вредност.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

9

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- 3.1.6. Во Билансот на состојба на ЈП Комунална хигиена-Скопје на ден 31.12.2024 година, долгорочните финансиски средства се проценети во износ од 1.892 илјади денари и се однесуваат на финансиски средства расположливи за продажба. Согласно извештајот на Централен депозитар на хартии од вредност со 31 декември 2024 година, јавното претпријатие поседува 785 обични акции, без ограничувања, во емисии од 5 субјекти¹⁶, стекнати по основ на побарувања утврдени во стечајни постапки.

Со увид во сметководствената евиденција и начинот на нивно признавање и мерење, утврдено е дека на датумот на известување 31.12.2024 година, не е извршено вредносно усогласување на долгорочните финансиски средства, согласно официјалната курсна листа на Народната банка на Република Северна Македонија. Ваквиот третман не е во согласност со МСС 39 - Финансиски инструменти: признавање и мерење, како и со релевантната законска регулатива, според кои финансиските средства расположливи за продажба треба да се вреднуваат по нивната објективна (фер) вредност на датумот на известување, при што разликите од вреднувањето треба соодветно да се признаат во финансиските извештаи. Поради недоволната примена на сметководствените политики за последователно мерење и вредносно усогласување, долгорочните финансиски средства се искажани во износ понизок за 213 илјади денари, што негативно влијае врз реалноста и објективноста на финансиските извештаи за 2024 година.

Препорака

Одговорните лица за раководење и управување на претпријатието да преземат мерки и активности за доследна примена на сметководствените стандарди и интерните сметководствени политики во делот на последователното мерење на финансиските средства.

3.2. Основ за неповолно мислење за усогласеност со закони и прописи

- 3.2.1. Во 2024 година, по основ на плати и надоместоци на вработените исплатени се 608.251 илјади денари. Со извршените тестирања на законитоста и точноста на пресметката и исплатата на платите, усогласеноста со важечките законски одредби во однос на прекувремената работа и додатоците на вработените во ЈП Комунална хигиена - Скопје, ги утврдивме следните состојби:

¹⁶ Уни Банка_3 акции со вкупна вредност од 3.000 денари
МЗТ Енегетика_169 акции со вкупна вредност од 16.900 германски марки
Вабтек МЗТ_396 акции со вкупна вредност од 20.247,48 евра
МЗТ Пумпи_95 акции со вкупна вредност од 4.845 евра и
РЖ Техничка контрола_122 акции со вкупна вредност од 623,42 евра

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

10

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- начинот на пресметка и исплата на платата на вработените со статус на административни службеници, даватели на јавни услуги и помошно-технички лица е уреден со Правилник за основна плата и на додатоците на плата на вработените во ЈП Комунална хигиена-Скопје и Колективен¹⁷ договор. Колективниот договор е усвоен од Управниот одбор и потпишан од претседателот без претходно обезбедено овластување од основачот-Град Скопје, за негово склучување, што не е во согласност со одредбите од член 220 од Законот за работните односи, со кои се уредува постапката за склучување на колективен договор кај работодавачи во јавниот сектор. Ваквата неусогласеност ја доведува во прашање правната валидност на Колективниот договор и создава ризик од неправилна примена на одредбите што се однесуваат на платите и додатоците на плата, можни финансиски импликации врз работењето на претпријатието, како и можност за појава на правни спорови и обврски за дополнителни усогласувања;
- во периодот од јуни до декември 2024 година, за прекувремена работа на 36 административни службеници исплатени се средства во вкупен износ од 690 илјади денари, за евидентирани од 2 до 183 часа по вработен. При воведување на прекувремена работа не било вршено претходно писмено известување до надлежниот државен инспектор на трудот, што не е во согласност со одредбите на член 117 став 6, членот 127 став 3 и членот 148 став 3 од Законот за работните односи, и ја намалува транспарентноста и заштитата на правата на работниците.
- Постапката за одобрување на прекувремена работа е спроведувана преку барање од непосреден раководител до директорот, кој издавал наредба со утврдени денови, часови и ангажирани вработени. На ревизијата не и беа доставени докази дека евидентираните прекувремени часови навистина се остварени, ниту дека работните задачи се извршени. Дополнително, на дел од вработените им биле издавани посебни овластувања за извршување работи од повисоки работни места, при што е извршена зголемена пресметка на плата врз основа на прекувремена работа која фактички не е остварена. Ваквото постапување е спротивно на член 76 од Законот¹⁸ за административни службеници, според кој прекувремената работа може да се воведо исклучиво во оправдани случаи, врз основа на реално извршена работа над утврденото работно време и со соодветна евиденција. Исто така, ваквата пракса е спротивна на начелата на законитост и одговорно управување со јавни средства, што резултира со неосновано зголемување на расходите, нарушување на финансиската

¹⁷ Колективен договор за уредување на правата, обврските и одговорностите од работниот однос на работниците на ЈП Комунална хигиена-Скопје бр. 02-14671/3 од 07.12.2006 година

¹⁸ „Сл. весник“ бр. 144/25

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

11

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

дисциплина, ризик од нерамноправен третман на вработените и потенцијална одговорност на раководните лица;

- на вработените кои работат ноќна смена не им се обезбедува соодветна храна или надоместок за исхрана, што не е во согласност со одредбите на член 128 став 3 точка 2 од Законот¹⁹ за работни односи. Работодавачот е должен на свој трошок да обезбеди храна или надоместок во висина од 20% од просечната нето плата по работник исплатена во државата во претходната година, пресметано сразмерно на деновите со ноќна работа, што влијае на правата на работниците и може да доведе до инспекциски мерки и санкции за работодавачот.

Несоодветната примена на законските прописи со кои се регулира начинот на пресметка и исплата на плата и надоместоци на плата на вработените во јавното претпријатие има влијание врз точноста на пресметката и висината на исплатените плати.

Препорака

Одговорните лица за раководење и управување на претпријатието да преземат мерки и активности за:

- склучувањето на колективен договор да се врши исклучиво по претходно добиено овластување од основачот - Град Скопје;
- одобрување, евидентирање и исплата на прекувремена работа, со доказ за реално извршените прекувремени часови и работа и задолжително известување до надлежниот инспектор на трудот и
- обезбедување храна или надоместок за исхрана на вработените кои работат ноќна смена, согласно законските одредби.

3.2.2. Во финансиските извештаи на ЈП Комунална хигиена-Скопје со 31.12.2024 година, искажани се трошоци во износ од 185.680 илјади денари, по основ на привремено ангажирани лица преку приватна агенција за вработување.

Со увид во приложената документација, ревизијата констатира дека во текот на 2024 година по месеци се ангажирани од 327 до 354 лица за вршење на редовни работни задачи предвидени со Правилникот за систематизација на работните места, како административни службеници, даватели на услуги и помошно технички персонал.

¹⁹ „Сл. весник“ бр. 62/05, 106/08, 161/08, 114/09, 130/09, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12, 13/13, 25/13, 170/13, 187/13, 113/14, 20/15, 33/15, 72/15, 129/15, 27/16, 120/18, 110/19, 267/20, 151/21, 288/21, 111/23, 39/25 и 74/25

Ревизорски тим:

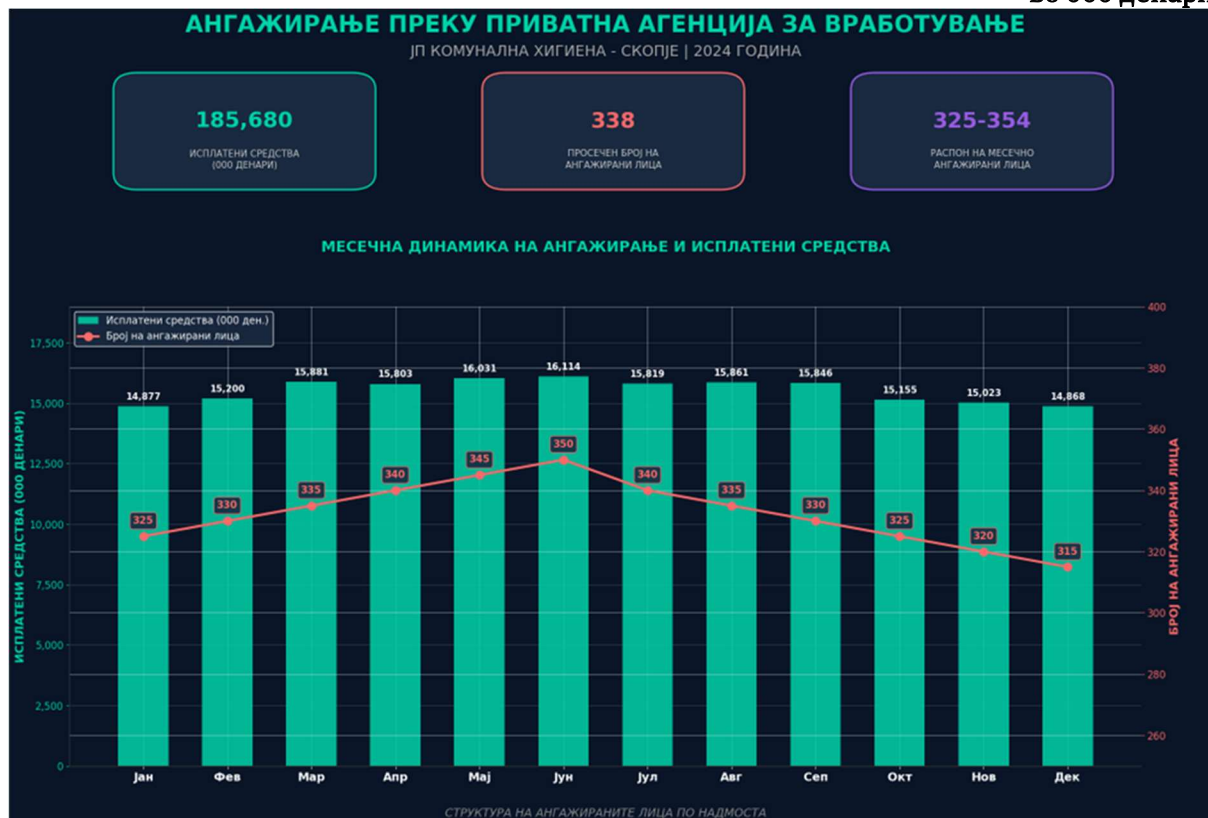
1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

12

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Графикон бр. 1 Ангажирани лица преку ПАВ и исплатени средства во 2024 година
во 000 денари

Околу 29% од ангажираните лица се континуирано вклучени во работниот процес во период подолг од 10 години, како последица на тоа што основачот не го одобрува годишниот план за вработување. Оваа состојба продолжува без промени и во 2025 година, при што бројот на лица ангажирани преку приватна агенција за вработување се движи по месеци од 136 до 295 лица.

Ваквиот начин на ангажирање на лица, не е во согласност со одредбите на член 24 од Законот за приватните агенции за вработување, кој предвидува во кои случаи, агенцијата може да отстапи работник за вршење на привремени работи и да склучи договор, но не подолго од две години, со или без прекин, што укажува на намалена транспарентност при вработувањето, субјективност во изборот на лица и нивна повластена положба во постапката на нивно ангажирање и непостојаност на кадарот кој треба да ги извршува редовните работни задачи на претпријатието.

Препорака

Одговорните лица за раководење и управување на претпријатието да преземат мерки и активности за:

- да се прекине долгорочното ангажирање на лица преку приватни агенции за систематизирани работни места и да се обезбеди вработување преку транспарентни постапки, согласно закон и

Ревизорски тим:

- _____
- _____
- _____
- _____

Овластен државен ревизор

13

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- ангажирањето на работници преку приватна агенција за вработување да се врши само во случаите за замена на привремено отсутен работник, привремено зголемен обем на работа, сезонска работа, работа на проекти, неспецифични и не континуирани работи како и непредвидени краткотрајни активности.

3.2.3. Со Договорот²⁰ за уредување на меѓусебните права, обврски и одговорности со кој се регулираат условите за вршење на функцијата директор на ЈП Комунална хигиена-Скопје, директорот има право на основна плата која се пресметува со примена на коефициент 3,40, помножен со просечната месечна плата во Републиката исплатена за претходната година, утврдена со решение²¹ на градоначалникот на Град Скопје, како и право на придонеси за задолжително социјално осигурување и данок на личен доход. Имајќи предвид дека директорот на јавно претпријатие нема статус на функционер, туку е лице избрано по пат на јавен конкурс, утврдувањето на платата преку коефициент поврзан со просечна плата на ниво на држава не е во согласност со член 28 став 1 точка 9 од Законот за работните односи, кој задолжително пропишува дека договорот за вработување треба да содржи одредба за висината на основната плата изразена во паричен износ, додека со член 24 од Законот за јавните претпријатија, правата и обврските на директорот се уредуваат со договор во рамки на законските одредби.

Несоодветното утврдување на висината на платата на директорот доведува до неоснована исплата и несоодветно управување со финансиските средства на претпријатието.

Препорака

Основачот да преземе активности за усогласување на договорот со законската регулатива и утврдување на основната плата во фиксен паричен износ.

4. Нагласување на прашања

- 4.1. Со состојба на 31.12.2024 година, во финансиските извештаи на ЈП Комунална хигиена-Скопје, се евидентирани вкупни краткорочни и долгорочни обврски во износ од 736.948 илјади денари. Структурата на обврските покажува дека:
- најголем дел, односно 57,50% (423.755 илјади денари), се однесуваат на краткорочни обврски спрема добавувачите;
 - 135.302 илјади денари, или 18,36% се однесуваат на долгорочни обврски по основ на кредит, користен за набавка на специјални возила;
 - обврските по основ на одложени трошоци изнесуваат 98.561 илјади

²⁰ бр. 03-452/1 од 08.02.2024 година, член 8 од договорот

²¹ бр. 08-4781/1 од 10.12.2009 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

14

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

денари, или 13,37%, додека обврските кон вработените за плати и надоместоци изнесуваат 35.345 илјади денари, односно 4,80%;

- краткорочните финансиски обврски по основ на ануитет за кредитот изнесуваат 26.187 илјади денари, или 3,55%, додека обврските за даноци, придонеси и други давачки учествуваат со 16.848 илјади денари, односно 2,29% од вкупните обврски.

Анализата на финансиските показатели за 2024 година, покажува значително отстапување од општоприфатените референтни вредности, при што јавното претпријатие евидентира неповолен однос меѓу приходите и расходите (под 1), негативна профитабилност (загуба), намалена ликвидност, како и влошена деловна ефикасност изразена преку продолжен период на наплата на побарувањата (140 дена) и зголемен период на плаќање на обврските (108 дена). Продолжена зависност е континуираната обврска²² кон ЈП Водовод и канализација – Скопје за месечно надоместување на трошоци, и тоа: бруто плати и регрес за годишен одмор за 40 инкасатори, како и 10% од исплатените бруто плати за 5 административни службеници ангажирани во нормативниот дел на правниот сектор. Дополнително, се надоместуваат и 38% од трошоците поврзани со печатење на сметки и опомени, како и наплата преку електронски канали, ПОС терминали и деловни банки, како и 15% од трошоците за одржување на системот за финансиски менаџмент.

Поради високото ниво на обврски и намалената ликвидност, претпријатието се соочува со доцнење во плаќањата кон добавувачите, што резултира со камати, казни и ризик од блокада на сметките. Ова создава ризик од недостиг на материјали и резервни делови, со што директно се нарушува континуитетот во вршењето на јавната услуга. Воедно, зголемените трошоци по основ на камати и пенали, заедно со неефикасното управување со ресурсите, придонесуваат за продлабочување на загубите и ограничување на инвестициите во возен парк, опрема и инфраструктура, што долгорочно ја намалува ефикасноста и ја зголемува зависноста од кредити и субвенции.

За надминување на состојбата, неопходно е преземање сеопфатни мерки за подобрување на ликвидноста и финансиската стабилност, вклучително репрограмирање на обврските кон добавувачите, забрзување на наплатата на побарувањата, рационализација на трошоците и преиспитување на договорниот однос со ЈП Водовод и канализација–Скопје, како и активности за зголемување на приходите, реорганизација на кредитните обврски и унапредување на финансиското управување и интерните контроли.

²² Договор за регулирање на меѓусебните односи во врска со фактурирање и наплата на сметките за собирање и транспортирање на комунален отпад која услуга ја врши ЈП Водовод и канализација-Скопје број 03-5479 од 09.11.2015 година и Анекс кон договорот 03-5522 од 16.11.2023 година.

Ревизорски тим:

Овластен државен ревизор

15

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

4.2. Обрнуваме внимание на постоење на правни ризици и финансиска неизвесност што може да има значајно влијание врз работењето на ЈП Комунална хигиена - Скопје. Со состојба на денот на ревизијата, претпријатието се јавува како тужена странка во вкупно 137 судски постапки, од кои:

- 37 тужби од правни лица, за обврски по основ на набавени стоки и услуги, во вкупен износ од 91.192 илјади денари;
- 98 тужби од вработени по основ на работен спор, во износ од 9.388 илјади денари и
- две тужби од физички лица, за надомест на штета предизвикана од каснување на куче, во вкупен износ од 211 илјади денари.

Истовремено, ЈП Комунална хигиена - Скопје се јавува како тужител против 5 правни лица за неплатени фактури за услуги, во вкупен износ од 75 илјади денари.

Со оглед на тоа што најголем дел од постапките се сè уште во тек, а нивниот исход не е познат, постои значителна неизвесност во однос на идните финансиски обврски што можат да произлезат од овие спорови.

5. Клучни ревизорски прашања

Клучни прашања за ревизијата се оние прашања кои, според професионалното расудување на ревизорот, се од најголемо значење во ревизијата на финансиски извештаи. Овие прашања се наведуваат во контекст на ревизијата на финансиските извештаи во целина и во формирањето на ревизорското мислење за истите, како и дека ревизорот не дава посебно мислење за овие прашања. Дополнително покрај состојбите опишани во основот за неповолно мислење за финансиските извештаи, ревизијата го идентификуваше следното прашање опишано подолу како клучно ревизорско прашање кое е комуницирано и со одговорното лице на Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје.

5.1. Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје врши дејност од јавен интерес – собирање и транспортирање на комунален отпад од домаќинства и правни субјекти на територијата на Град Скопје и руралните подрачја кои ги опслужува. Начинот на вршење на комуналната дејност, динамиката и времето на извршување, видот и бројот на садовите за одлагање, како и територијалната организација по станбени блокови се утврдени со Оперативна програма за собирање и транспортирање на комуналниот отпад, усогласена со Генералниот урбанистички план. Услугите се наплатуваат по цени одобрени од основачот пред 15 години, кои се на ниско ниво и не се усогласени со тековните економски услови и реалните трошоци на работењето на јавното претпријатие, а за одржување на јавната чистота на јавни површини и отворени простори, Советот на Град Скопје нема утврдено надоместок кој ќе се наплатува преку доставување на сметките за собирање и транспортирање

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

16

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

на комуналниот отпад и другите видови неопасен отпад и ќе биде прикажан одвоено на сметката.

Собирање и транспортирање на комунален отпад од домаќинствата и правните субјекти, се врши од садови²³ за негово времено одлагање-контејнери и пластични канти, а со цел оптимизација на трошоците за транспорт до депонија Дрисла, се користат мобилни претоварни станици во кои се врши претовар на отпадот од малите специјални комунални возила, поставени на две локации во општините Карпош и Гази Баба²⁴.

Во текот на 2024 година, претпријатието има собрано и транспортирано вкупно 167.364 тони комунален отпад, реализирани преку 36.245 тури, 7.474 м³ отпад од 150 диви депони, како и 12.965 м³ кабаост отпад и градежен шут, што укажува на значителен обем на активности и висока зависност од расположливоста и ефикасноста на транспортните средства.

Слика бр. 3_претоварна станица Вардариште, Општина Гази Баба

Имајќи предвид дека процесот на собирање и транспортирање на отпад се одвива континуирано (24/7), транспортните средства и специјалната механизација претставуваат критичен ресурс за обезбедување на редовно и квалитетно извршување на услугите на целата територија.

Слика број 4_Неисправно возило

Слика број 5_Хаварисано возило

²³ Домаќинства: (урбан дел- 4.531 контејнери со големина од 1.100-5.000 литри и 113 подземни контејнери и 65.951 пластични канти од 120 литри поставени во 75 блока согласно ГУП и рурални средини-143 контејнери од 1.100 литри, 19.091 пластично канти од 120 литри и 950 импровизирани садови). Правни субјекти: вкупно 1.225 контејнери поставени во десет блока, од кои 427 се со големина од 5.000 литри и 798 контејнери од 1.100 литри

²⁴ Претоварната станица Вардариште во Општина Гази Баба не е во функција

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

17

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Согласно финансиските извештаи за 2024 година, сегашната вредност на транспортните средства е 234.595 илјади денари, што претставува 17,55% од вкупната актива, при што амортизација е пресметана со примена на пропорционална (праволиниска) метода. Сепак, значаен дел од возниот парк, е со просечна старост од 15 години, подолг период не се користи или се користи со значително намален капацитет, не генерира економски користи, често е вон функција поради дефекти, иако формално се води како активен. Дополнително, од вкупно 189 специјални комунални возила со кои располага претпријатието, само 76 се во возна состојба, додека 80 се неисправни и 33 се хаварисани, односно 113 возила или 59,79% се нефункционални, што значително го ограничува оперативниот капацитет на претпријатието во услови на зголемени потреби за континуирано покривање на услугите кон корисниците.

Во насока на надминување на состојбата, јавното претпријатие во 2020 година по пат на одобрен долгорочен кредит во износ од 209.500 илјади денари набавило²⁵ специјални возила, а во 2024 година инвестирало вкупно 29.168 илјади денари, од кои 7.131 илјади денари во дигалки, а останатиот дел од 21.670 илјади денари во опрема и садови за одлагање на комуналниот отпад, како и за резервни делови и одржување во износ од 27.795 илјади денари, што укажува на континуирани напори за одржување на функционалноста на механизацијата. Сепак, ваквите вложувања не резултирале со соодветно ниво на оперативна исправност на возниот парк.

Имајќи предвид дека економската корист од транспортните средства директно зависи од интензитетот на нивната експлоатација, примената на праволиниската метода не обезбедува соодветно и веродостојно распределување на трошоците по периоди. Примената на функционален метод на амортизација, врз основа на реалното користење (работни часови), би

²⁵ 30 специјални комунални возила за собирање и транспорт на комунален отпад од садови за отпад од 1,1 м³ до 7 тони, 2 кипера од 16 м³, 10 метларки до 1,5 м³ и 5 цистерни со капацитет од 10 м³

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор 18

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

овозможила поврзување на амортизацијата со фактичката употреба на средствата, што придонесува за попрецизно мерење на трошоците и пообјективно финансиско известување.

Истакнуваме дека, потребно е надлежните лица во ЈП Комунална хигиена – Скопје, преку инвестиционите програми и финансиските планови, да ги интензивираат активностите за сеопфатна анализа на состојбата на возниот парк и да спроведат итен тест за преиспитување и прилагодување на амортизационата политика. Воедно, неопходно е да се изврши отпишување или расходување на нефункционалните и хаварисаните возила, како и ревидирање на проценетиот корисен век во согласност со нивната реална состојба и старост. Исто така, потребно е изготвување и имплементација на стратегија за обнова и модернизација на возниот парк, прилагодена на обемот на активности и 24/7 режим на работа, како и воспоставување на систем за континуирано следење на техничката исправност и економската оправданост на одржувањето. Со тоа ќе се обезбеди поефикасно користење на ресурсите и одржување на континуитет и квалитет во извршувањето на јавната услуга.

6. Законска основа за ревизијата и временски период

Ревизијата на финансиските извештаи заедно со ревизија на усогласеност е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државната ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија за 2025 година, согласно член 23 од Законот за државната ревизија.

Ревизијата е планирана и извршена во периодот од 01.12.2025 до 21.04.2026 година кај Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје, од тим на Државниот завод за ревизија.

Извршена е ревизија и издаден е Конечен извештај за финансиските извештаи и ревизија на усогласеност на Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје за 2008 година, во кој е изразено неповолно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи како и за усогласеност со закони и прописи.

Спроведувањето на препораките презентирани во Конечниот извештај на Овластениот државен ревизор за 2008 година, не беше предмет на оваа ревизија, од причина што од последната ревизија на јавното претпријатие изминат е подолг временски период и настанати се промени во законската регулатива со која е уредено работењето на претпријатието.

7. Опфат и ограничувања

Нема ограничувања во опфатот на ревизијата.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

19

8. Одговорност за финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одговорност на директорот и В.Д. директорот на Јавното претпријатие Комунална хигиена- Скопје, застапувано од:

- Гоце Трајковски, в.д. директор од 10.10.2023 година до 07.02.2024 година и директор од 08.02.2024 година до 07.08.2024 година и
- Јетон Незири, в.д. директор од 08.08.2024 година до 31.12.2024 и директор од 01.01.2025 година до 28.01.2025 година.

Оваа одговорност вклучува изготвување, имплементација и одржување на внатрешна контрола која што е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки кои што се разумни во околностите. Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлектирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

9. Одговорност на ревизорите

Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи земени како целина се ослободени од материјално погрешни прикажувања било поради измама или поради грешка, овозможувајќи му на ревизорот да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи се изготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со применливата рамка за финансиско известување и да известува за финансиските извештаи и да комуницира, во согласност со ревизорските наоди.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики и да ја известува законодавната власт и други соодветни тела за наоди и расудувања.

Разумно уверување е високо ниво на увереност, но тоа не е гаранција дека при извршената ревизија согласно со ISSAI секогаш ќе бидат откриени сите материјално погрешни прикажувања кога таквите постојат, како и сите грешки и неусогласености со закони и прописи. Погрешните прикажувања може да се резултат на измама или грешка и се сметаат за материјално значајни, ако поединечно или во вкупен износ, можат да влијаат на економските одлуки на корисниците донесени врз основа на овие финансиски извештаи.

Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

20

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Северна Македонија.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи на Јавното претпријатие Комунална хигиена-Скопје, врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи се, во сите материјални аспекти, во согласност со релевантната законска регулатива, упатства и воспоставени политики.

Оваа одговорност вклучува извршување на постапки за добивање ревизорски доказ за тоа дали приходите и расходите се користени за планираните намени утврдени од страна на законодавецот. Таквите постапки вклучуваат и проценка на ризикот од неусогласеност.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на нашите заклучоци. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризикот од материјална неусогласеност, без разлика дали е резултат на измами или грешки.

При проценка на ризикот, ревизорот ги разгледува внатрешните контроли релевантни за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефективноста на внатрешните контроли. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствени проценки направени од страна на одговорното лице на субјектот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Комуницираме со оние кои се одговорни за управувањето во врска со планираниот опфат и временски распоред на ревизијата и значајните наоди во ревизијата, вклучувајќи ги и сите значајни недостатоци во внатрешната контрола што сме ги утврдиле во текот на ревизијата.

Од прашањата за кои се дискутирало со оние кои се одговорни за управувањето, ги одредуваме прашањата кои биле од најголемо значење во ревизијата на финансиските извештаи за тековниот период и затоа се клучни ревизорски прашања. Ги опишуваме овие прашања во ревизорскиот извештај, освен ако закон или регулатива не го исклучуваат јавното објавување на ова прашање или кога, во исклучително ретки околности, утврдуваме дека за прашањето не треба да се известува во нашиот извештај, бидејќи штетните последици од истото би можеле реално да ги надминат придобивките од јавната корист од таквото објавување.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

21

10. Недостатоци во внатрешната контрола

10.1 Јавното претпријатие Комунална хигиена – Скопје, во рамки на своето работење, има воспоставено интегриран ERP систем за управување со вкупните деловни процеси, во кој се имплементирани барањата на стандардот ISO 9001, како и на стандардот MKCEN ISO 9001:2015. Согласно овие стандарди, донесени се процедури врз основа на кои се спроведуваат активностите во рамки на процесите. Со цел да се оцени дали воспоставените контроли се соодветно дизајнирани и дали ефективно се применуваат во согласност со Законот²⁶ за системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор и Стандардите за внатрешна контрола во јавниот сектор²⁷, извршена е анализа на клучните процеси: регистрирање на корисници, задолжување, изготвување и евидентирање на сметки, како и прием, книжење на документацијата и плаќање на обврските. Врз основа на спроведената анализа, утврдено е дека процедурата за контрола²⁸ на влезни фактури, процесот на одобрување на фактурите не е доволно прецизно уреден и контролно структуриран, при што одобрувањето има претежно формален карактер и не обезбедува сигурност дека е извршена целосна и суштинска проверка на нивната основаност, точност и усогласеност со договорните обврски. Иако ликвидаторот врши контрола, нема јасно разграничување помеѓу претходна (ex-ante) и последователна (ex-post) контрола, што создава ризик од одобрување на неисправни фактури. Одобрувањето се сведува само на потпис, без детална проверка на усогласеноста со договорите и реално извршените услуги или испораки. Не се обезбедува јасна евиденција на вклучените лица, кој, кога и врз основа на кои проверки ја одобрил фактурата, што го отежнува следењето на одговорноста.

Несоодветно воспоставената внатрешна контрола и управувањето со ризиците, согласно одредбите на член 15 и член 16 од Законот за ЈВФК и стандардот 12 за внатрешна контрола во јавниот сектор, создаваат ризик од неправилности и неефикасно користење на јавните средства, ја намалуваат следливоста и можноста за проверка, ја ограничуваат способноста за навремена превенција и откривање на неправилности.

Препорака

Одговорните лица за раководење и управување на претпријатието да преземат мерки и активности да се уреди одобрувањето на фактурите со јасни ex-ante и ex-post контроли, поделба на должности, суштинска проверка и целосна документарна евиденција, со користење на ERP системот за автоматизација и зајакнување на контролите.

²⁶ „Службен весник“ бр. 255/24

²⁷ „Службен весник“ бр. 147/2010

²⁸ ФИН 8.2_3

11. Одговор на ревидираниот субјект

Прашањата кои ги покрива овој нацрт извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на субјектот Јавното претпријатие Комунална хигиена - Скопје, одржан на ден 21.04.2026 година, за кои дадоа свои коментари и објаснување.

Од страна на законскиот застапник на субјектот Јавното претпријатие Комунална хигиена - Скопје, не се добиени забелешки на Нацрт извештајот на Овластениот државен ревизор.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

23

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Јавно претпријатие Комунална хигиена- Скопје				
БИЛАНС НА УСПЕХ ЗА 2024 ГОДИНА				
				во 000 денари
Опис на позицијата	Образложение	2024		2023
Приходи од продажба	3.1	1.218.905		1.207.665
Останати приходи	3.2	108.188		97.879
Вкупни приходи од работењето		1.327.093		1.305.544
Трошоци за сировини и други материјали	3.3.	157.396		153.613
Трошоци за услуги	3.4.	220.208		213.006
Плата, надоместоци на плата и останати трошоци за вработените	3.5.	608.251		607.730
Трошоци за амортизација	3.6.	97.377		107.326
Останати трошоци од работењето	3.7.	208.223		149.686
Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни и тековни средства	3.8.	135.932		203.700
Резервирања за трошоци и ризици	3.9.	0		27.296
Останати расходи	3.10.	1.537		7.647
Вкупно расходи од работењето		1.428.924		1.470.004
Финансиски приходи	3.11.	39.572		18.551
Финансиски расходи	3.12.	12.407		7.982
Загуба/Загуба од редовно работење	3.13.	(74.666)		(153.891)
Загуба/загуба пред оданочување	3.14.	(74.666)		(153.891)
Нето загуба/загуба	3.15.	(74.666)		(153.891)

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

24

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Јавно претпријатие Комунална хигиена- Скопје			
БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ			
			во 000 денари
Опис на позицијата	Образло- женија	2024	2023
Актива			
Тековни средства			
Парични средства и парични еквиваленти	4.1	36.038	55.082
Побарувања од купувачи	4.2	499.946	366.320
Побарувања од државни органи и институции	4.3.	9.638	8.582
Побарувања од вработените	4.4.	51	40
Платени трошоци за идни периоди и пресметани приходи (АВР)	4.5.	4.913	4.870
Залихи	4.6.	29.031	24.219
Вкупно тековни средства		579.617	459.113
Нетековни средства			
Нематеријални средства	4.7.	812	2.383
Материјални средства	4.8.	754.715	821.353
Долгорочни финансиски средства	4.9.	1.892	1.892
Вкупно нетековни средства		757.419	825.628
Вкупна актива		1.337.036	1.284.741
Пасива			
Тековни обврски			
Краткорочни обврски спрема поврзани друштва	5.1.	2	2
Краткорочни обврски спрема добавувачи	5.2.	423.755	235.390
Краткорочни обврски за даноци, придонеси и други давачки	5.3.	16.848	17.034
Обврски спрема вработените	5.4.	35.345	34.624
Краткорочни финансиски обврски	5.5.	26.187	26.187
Одложени плаќања на трошоци и приходи на идни периоди (ПВР)	5.6.	98.561	107.791
Вкупно краткорочни и долгорочни обврски		600.698	421.028
Нетековни обврски			
Долгорочни резервирања	5.7.	948	27.296
Долгорочни обврски	5.8.	135.302	161.490
Вкупно нетековни обврски		136.250	188.786
Главнина и резерви			
Државен јавен капитал	6.1.	304.417	304.417
Резерви	6.2.	135.976	135.976
Акумулирана добивка	6.3.	234.361	388.425
Загуба од тековна година	6.4	74.666	153.891
Вкупно главнина и резерви		600.088	674.927
Вкупна пасива		1.337.036	1.284.741

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

25

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Јавно претпријатие Комунална хигиена- Скопје					
П Р Е Г Л Е Д					
НА ПРОМЕНИ НА ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ					
					во 000 денари
О П И С	Државен јавен капитал	Резерви	Акумулирана добивка	Загуба од тековната година	Вкупно
Состојба 01.01.2024 година	304.417	135.976	388.425	153.891	674.927
Загуба за тековна година				74.666	74.666
Покривање на загубата за 2023 на терет на акумулираната добивката			153891	153.891	0
По записник_докнижување на обврски од минати години спрема ЈП Водовод и канализација			173		173
Состојба 31.12.2024 година	304.417	135.976	234.361	74.666	600.088

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

26

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ КОМУНАЛНА ХИГИЕНА-СКОПЈЕ
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Јавно претпријатие Комунална хигиена- Скопје	
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК ЗА 2024 ГОДИНА	
	во 000 денари
	2024
ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ОПЕРАТИВНО РАБОТЕЊЕ	
НЕТО ЗАГУБА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ	(74.666)
Амортизација	97.377
Невообичаени приходи	244
Готовински текови од работење	22.955
Побарувања од купувачи	(133.626)
Побарувања од државни органи и институции	(1.056)
Побарувања од вработените	(11)
Платени трошоци за идни периоди и пресметани приходи (АВР)	(43)
Залихи	(4.812)
Краткорочни обврски спрема добавувачи	188.365
Краткорочни обврски за даноци, придонеси и други давачки	(186)
Обврски спрема вработените	721
Останати краткорочни обврски и краткорочни резервирања	(578)
Краткорочни финансиски обврски	(26.187)
Одложени плаќања на трошоци и приходи на идни периоди (ПВР)	(9.230)
Нето готовински текови од оперативно работење	36312
ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ИНВЕСТИЦИОНО РАБОТЕЊЕ	
Нематеријални и материјални вложувања	(29.168)
Нето готовински текови од инвестиционо работење	(29.168)
ГОТОВИНСКИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКО РАБОТЕЊЕ	
Обврски по долгорочни кредити	(26.188)
Нето готовински текови од финансиско работење	(26.188)
НЕТО ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА	(19.044)
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА НА ПОЧЕТОКОТ НА ГОДИНАТА	55.082
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА НА КРАЈОТ НА ГОДИНАТА	36.038

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Овластен државен ревизор

27